

การยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง

อภิมุข อินทรวงศ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุงมาเป็นกรณีศึกษา จำนวน 400 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นอกจากนี้ ได้ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inductive Statistics) ได้แก่ สถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-Test ; One Way Analysis Of Variance)

ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของประชากรเป็นเพศหญิงร้อยละ 56 โดยมีอายุระหว่าง 21-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 46.8 และมีอาชีพเป็นรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจร้อยละ 25 ด้านการรับรู้ข่าวสารและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวล พบว่า ประชาชนร้อยละ 91 สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวล และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวลอยู่ในระดับมาก ในขณะที่การยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลพบว่า มีค่าเฉลี่ยการยอมรับที่ 3.69 คะแนน สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาชีพ

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวล ดังนั้น ภาครัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีมาตรการในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวลให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น สามารถเป็นหนทางหนึ่งที่จะนำไปสู่ความเชื่อมั่นและการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนได้ในที่สุด

ABSTRACT

This Research aims to study level of public acceptance and factors associated with public on biomass power plant of people in Phatthalung Province, Thailand through sampling of 400 people living in Phatthalung Province as a case study. Sample data were analyzed using descriptive statistics : frequency, Percentage, mean, and standard deviation. A set of hypotheses was tested using t-test, F-test (one-way analysis of variance)

It was found that 56 percent of samples are female, 35.8 percent of samples are 21-35 year old, 46.8 percent of samples have bachelor's degree, 25 percent of samples work in government. 91 Percent of samples were able to access information about biomass power plant and samples have knowledgeable on biomass power plant, average public acceptance was only 3.69 . On factor influencing public acceptance it was found that sex, age, education, and knowledge about biomass positively correlate with the public acceptance with 0.05 percent statistics. Work experience level were found to uncorrelated to public acceptance.

These result show that most of sampled people are uncertain on the acceptance of the biomass power plant. This can be attributed to weakness on the part of public authorities concerned in improving people knowledge and public impression about public sector responsibility.

บทนำ

พลังงาน นับเป็นปัญหาใหญ่ในประเทศ และนับวันจะมีผลกระทบรุนแรงต่อการพัฒนาของประเทศไทยมากขึ้นทุกปี เชื้อเพลิงต่างๆที่นำมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน นับวันจะมีปริมาณน้อยลงทุกที และคงจะต้องหมดไปในอนาคต นอกจากนี้ราคาเชื้อเพลิงดังกล่าว ยังมีความผันผวนไปในแนวทางที่สูงขึ้นตามสถานการณ์เศรษฐกิจและการเมืองของโลก และถึงแม้ว่าจะมีการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานน้ำ ซึ่งเป็นพลังงานหมุนเวียนก็ตาม แต่ก็มีสัดส่วนที่น้อยมากรวมทั้งแหล่งน้ำที่สามารถจะพัฒนาเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้ายังมีน้อยลง และต้องประสบกับปัญหาการคัดค้านขององค์กรกลุ่มต่างๆ ดังนั้นจึงมีความพยายามที่จะคิดค้นแหล่งพลังงานใหม่ๆที่ประหยัด และไม่มีวันหมดสิ้น บางชนิดก็นำมาใช้บ้างแล้ว เช่น น้ำขึ้น-น้ำลง คลื่น(ทะเล) ความร้อนจากมหาสมุทร แสงอาทิตย์ ลม และความร้อนใต้พิภพ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการพัฒนา เช่น มีราคาแพง ใช้เวลาก่อสร้างนาน หรือบางประเทศไม่มีศักยภาพของแหล่งพลังงาน ซึ่งพลังงานทดแทนเป็นพลังงานที่นำมาใช้แทนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นแหล่งพลังงานที่ใช้แล้วสามารถหมุนเวียนมาใช้ได้อีก เรียกว่า พลังงานหมุนเวียน ได้แก่ แสงอาทิตย์ ลม ชีวมวล น้ำ และไฮโดรเจน เป็นพลังงานที่สะอาด ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เป็นที่ทราบกันดี ประเทศไทยไม่ได้มีแหล่งพลังงานเชิงพาณิชย์ภายในประเทศมากพอที่จะรองรับความต้องการที่ใช้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศมากถึงร้อยละ 60 ของความต้องการพลังงานเชิงพาณิชย์ทั้งหมด ดังนั้นเพื่อให้มั่นใจว่าในอนาคตประเทศไทยจะมีพลังงานใช้อย่างพอเพียง การพัฒนาพลังงานทดแทน จึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อลดสัดส่วนการนำเข้าจากต่างประเทศและเสริมสร้างเสถียรภาพด้านพลังงานของประเทศให้มีความมั่นคงมากขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (Alternative Energy Development Plan :2015) ที่มุ่งส่งเสริมการผลิตพลังงานจากวัตถุดิบที่มีอยู่ภายในประเทศให้ได้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทนด้วยเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ร่วมมิตินด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จากแผนได้กล่าวได้ระบุเป้าหมายการผลิตไฟฟ้าพลังงานทดแทน พบว่า พลังงานชีวมวล ได้รับการจัดลำดับให้นำมาผลิตเป็นพลังงานทดแทนลำดับที่ 2 รองจากพลังงานขยะ เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตไฟฟ้าและมูลค่าผลประโยชน์เชิงสังคมและสิ่งแวดล้อมสูง

ประเภทพลังงาน	เป้าหมาย พ.ศ. 2579	
	MW	ktoe
1. ชยะชุมชน	500	261.35
2. ชยะอุตสาหกรรม	50	26.13
3. ชีวมวล	5,570	2,910.37
4. ก๊าซชีวภาพ (น้ำเสีย/ของเสีย)	600	313.50
5. พลังน้ำขนาดเล็ก	376	115.07
6. ก๊าซชีวภาพ (พืชพลังงาน)	680	395.91
7. พลังงานลม	3,002	403.35
8. พลังงานแสงอาทิตย์	6,000	716.58
9. พลังน้ำขนาดใหญ่	2,906.40	446.07
รวม	19,684.40	5,588.24
การใช้พลังงานไฟฟ้าปี 2579 (ktoe)		27,788.60
สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจาก RE (%)		20.11%
การใช้พลังงานขั้นสุดท้าย (ktoe)		131,000
สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน (%)		4.27%

ที่มา. จาก มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติครั้งที่ 4/2558 (ครั้งที่ 4) ,

<http://www.eppo.go.th/index.php/th/eppo-intranet/item/1262-nepc-prayut4#s2>

โรงไฟฟ้าชีวมวล (Biomass Power Plant) จึงเป็นทางเลือกหนึ่งของการใช้พลังงานทดแทน ซึ่งจะมีผลดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมทั้งในระดับประเทศและชุมชน เนื่องจากโรงไฟฟ้าชีวมวลเป็นโรงไฟฟ้าพลังงานทางเลือกประเภทหนึ่งที่ผลิตกระแสไฟฟ้าจากสารอินทรีย์ เช่น แกลบ ฟางข้าว เศษไม้ยางพารา รากไม้ยางพารา หรือมูลสัตว์ต่างๆ หากประเทศไทยสนับสนุนให้เกิดโรงไฟฟ้าประเภทนี้ได้จะถือว่าการสร้างโรงไฟฟ้าขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วประเทศทำให้ลดปัญหาการขาดแคลนพลังงานไฟฟ้า รวมทั้งยังเป็นการกระจายรายได้ให้แก่เกษตรกร

เนื่องจากจังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ดังนั้นเมื่อรัฐมีนโยบายสนับสนุนการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลดังกล่าว จึงเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาผลิตพลังงานทางเลือก ซึ่งก่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นจากวัตถุดิบไม้ยางพาราที่ถือเป็นของเหลือจากการโค่นต้นยางพาราทิ้ง เนื่องจากไม่สามารถกรีดยางได้อีกต่อไป ดังนั้นการที่จะทำให้ประชาชนในพื้นที่ยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลได้นั้น ภาครัฐจะต้องเข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวล ระบบความปลอดภัยต่างๆ ความพร้อมของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี การควบคุมดูแล รวมไปถึงวิธีการกำจัดมลพิษ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้และมีความมั่นใจต่อโรงไฟฟ้าชีวมวลและนำข้อมูลเหล่านี้ มาเป็นแนวทางใน

การพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องว่าจะยอมรับหรือไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยปราศจากการชักจูงจากกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นศึกษา การยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง ว่าประชาชนมีความคิดเห็น หรือมีเหตุผลในการยอมรับหรือไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลอย่างไร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวลมากน้อยเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรค หรือข้อเสนอแนะอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนการดำเนินงาน หรือปรับทิศทางการทำงาน ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนให้มากขึ้น หากประชาชนมีความเข้าใจและมีความเชื่อมั่นต่อโรงไฟฟ้าชีวมวลแล้วก็จะนำไปสู่การยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง
3. เพื่อศึกษาระดับการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชากรศาสตร์ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุงจะมีการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลที่แตกต่างกัน
2. ประชากรศาสตร์ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุงจะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง จำนวน 400 คน
2. ระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2562 ถึงเดือนธันวาคม 2562

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์โดยใช้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ ได้แก่

1.เพศ 2.อายุ 3.ระดับการศึกษา 4.อาชีพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ความเข้าใจ

การยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวล

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Rogers (2529,น.16) ได้ให้ความหมายถึง กระบวนการยอมรับ (Adoption Process) ว่าคือกระบวนการทางจิตใจซึ่งบุคคลรู้สึกจากการได้ยิน ครั้งแรกเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงจนถึงการยอมรับและนำไปใช้ กระบวนการยอมรับนวัตกรรมนั้นนักวิชาการด้านสังคมต่างเห็นด้วยกันว่าการยอมรับ นวัตกรรมเป็นผลมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องอย่างเป็นกระบวนการแม้ว่ารายละเอียดแตกต่าง กันแต่ก็มาจากพื้นฐานเดียวกันของเอเวอร์เรดเอ็มโรเจอร์ (Roger,1995) ซึ่งมีแนวคิดกระบวนการยอมรับนวัตกรรมดังนี้

ขั้นตระหนักหรือขั้นตื่นตัว (Awareness Stage) เป็นขั้นที่บุคคลรู้ว่ามีความคิดใหม่สิ่งใหม่หรือนวัตกรรมเกิดขึ้นแต่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมนั้น

ขั้นสนใจ (Interest Stage) บุคคลเริ่มมีความสนใจในนวัตกรรมและพยายามแสวงหาข้อมูลหรือความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับนวัตกรรมนั้น 7 ขั้นประเมินผล (Evaluation Stage) บุคคลจะทำการประเมินผลในสมองของตนโดยลองนึก ว่าถ้ายอมรับนวัตกรรมนั้นมาใช้ปฏิบัติแล้วจะเหมาะสมกับเหตุการณ์ในปัจจุบันหรืออนาคตหรือไม่จะให้ผลคุ้มค่ากับความยุ่งยากหรือไม่

ขั้นทดลอง (Trial Stage) บุคคลระรานวัตกรรมมาลองใช้หรือทดลองปฏิบัติในวงจำกัดก่อน เพื่อดูว่านวัตกรรมนั้นมีประโยชน์เข้ากับสถานการณ์ของตนหรือไม่

ขั้นยอมรับ (Adoption Stage) บุคคลยอมรับนวัตกรรมโดยนำนวัตกรรมมาใช้อย่างเต็มที่สม่ำเสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชาวกิจ เกียรพันธุ์ (2557) นุพปัจจัยของการยอมรับของชุมชนต่อโรงไฟฟ้าขอม ทำการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีประชากร คือ ประชาชนในพื้นที่อำเภอขอม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 405 คน ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้นำชุมชน 5 คน จากการศึกษาได้ผลการวิจัยดังนี้ การยอมรับโรงไฟฟ้าของชุมชนเกิดจากคนในชุมชนเห็นว่าโรงไฟฟ้าให้ประโยชน์แก่ชุมชนมาก ขณะที่เห็นว่าความเสี่ยงจากโรงไฟฟ้ามีน้อย คนในชุมชนเห็นว่าโรงไฟฟ้าให้ประโยชน์แก่ชุมชนมากก็ต่อเมื่อโรงไฟฟ้ามีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง การจัดตั้งกองทุนพัฒนาการจัดการจัดสรรประโยชน์ให้แก่คนในชุมชนอย่างเป็นธรรม และผู้นำชุมชนชี้แนะเป็นประโยชน์ต่อโรงไฟฟ้า สำหรับความเสี่ยงจากโรงไฟฟ้า ส่วนใหญ่มาจากการพูดคุยกันของชาวบ้านและข่าวสารที่ได้รับจากผู้นำชุมชน ดังนั้นความเสี่ยงดังกล่าวจะลดลงได้เมื่อผู้นำชุมชนชี้แนะที่เป็นประโยชน์ต่อโรงไฟฟ้า และโรงไฟฟ้าใช้ความพยายามสื่อสารทางตรงให้คนในชุมชนเข้าใจและเชื่อใจในการทำงานของโรงไฟฟ้า

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ปรึกษาเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือและข้อเสนอแนะ
2. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาในการตอบแบบสอบถาม
3. แบบสอบถามที่ทำการแก้ไขเรียบร้อยแล้วส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการตรวจสอบอีกครั้งเป็นครั้งสุดท้ายถึงความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทำการทดลอง(Try-Out) กับผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวนผู้ใช้บริการจำนวน30ตัวอย่าง เพื่อนำมาหาความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟ่า(Alpha Coefficient) ของ Cronbach
 - 4.1 ตรวจสอบภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม(Questionnaires) ว่าผู้ตอบแบบสอบถามอ่านแล้วเข้าใจหรือไม่ มีปัญหาในการตอบแบบสอบถามบางประการ
 - 4.2 ตรวจสอบคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามว่า ทำให้ตอบแบบสอบถามเข้าใจตรงกับเนื้อหาที่ผู้ทำการศึกษาต้องการหรือไม่
 - 4.3 เพื่อวัดค่าความเชื่อมั่น(Reliability)ของข้อมูลในแบบสอบถาม โดยใช้ผลลัพธ์ของค่าอัลฟ่า(Alpha Coefficient) ที่ได้แสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะต้องมีค่ามากกว่า 0.70 แสดงว่าสามารถนำแบบสอบถามชุดนี้ไปใช้ได้และในการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดนี้ได้ค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.717นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ผลการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 56 โดยมีอายุระหว่าง 21-35 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 และมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวล

จากผลการศึกษา ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวล พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดพัทลุง มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก จังหวัดพัทลุงมีโรงไฟฟ้าชีวมวลแห่งแรกอยู่ที่อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวลซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะทาง ที่เน้นหลักการทางวิชาการและเป็นเรื่องยากในการทำความเข้าใจด้วยตนเอง ทำให้ประชาชนหันมาสนใจมากขึ้นเพราะวัตถุดิบที่ใช้เป็นหลัก ได้แก่ ไม้ยางพารา ซึ่งจังหวัดพัทลุงเองเป็นจังหวัดที่ทำการปลูกไม้ยางพาราอยู่ทั่วทุกครัวเรือน ย่อมเกิดผลดีต่อชาวสวนยางพารา เกษตรกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรัฐบาลมีความชัดเจนในนโยบายว่าจะนำพลังงานชีวมวลมาเป็นพลังงานทางเลือก ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ก็ควรที่จะเดินหน้าสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงไฟฟ้าชีวมวลกับประชาชน โดยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตรงไปตรงมา ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และมีความรู้ความเข้าใจพอที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเองว่าจะยอมรับ หรือคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลเพิ่มขึ้นอีกในประเทศไทย โดยที่ไม่ตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ

สอดคล้องกับแนวคิดของ พิทักษ์ ชุมงคล (2549) ที่กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์การสร้างชุมชนสัมพันธ์ของโรงไฟฟ้าราชการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับงานชุมชนสัมพันธ์ ความรู้ ทักษะ และ การยอมรับโรงไฟฟ้าราชการของชุมชน พบว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าในระดับปานกลาง ความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง กับการยอมรับโรงไฟฟ้า และทักษะที่มีต่อโรงไฟฟ้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการยอมรับโรงไฟฟ้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาการยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวลมาก เป็นแหล่งวัตถุดิบที่ชีวมวลใช้ผลิตเป็นหลัก ได้แก่ ไม้ยางพารา ก่อให้เกิดผลดีโดยตรงต่อประชาชนในจังหวัดพัทลุง และเล็งเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ สามารถตัดสินใจได้ว่า ควรที่จะยอมรับหรือปฏิเสธโรงไฟฟ้าชีวมวล ซึ่งทางรัฐบาลมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในทางเลือกพลังงานชีวมวลมาเป็นพลังงานทางเลือกในการผลิตกระแสไฟฟ้า และบุคลากรคนไทยมีความรู้ความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้นในการควบคุมโรงไฟฟ้าชีวมวล และปัญหาที่สำคัญคือการคอร์ปชั่น โดยเฉพาะจากนักการเมือง ซึ่งอาจทำให้ระบบความปลอดภัยในด้านต่างๆของโรงไฟฟ้าไม่เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด ประชาชนอาจได้รับอันตรายจากโรงไฟฟ้าชีวมวล และประชาชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า จะได้รับผลประโยชน์จากกองทุนพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า ระยะห่างรอบๆรัศมี 5 กิโลเมตร จะได้รับผลประโยชน์จากโรงไฟฟ้าผลิตหน่วยไฟฟ้าขายแก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 1 หน่วย (Kwhr.) มีค่าเท่ากับ 1 สตางค์ หรือประมาณปีละ 700,000 บาท และเกิดประโยชน์ต่อคนในจังหวัด เนื่องจากจังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ก่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นจากวัตถุดิบไม้ยางพารา ที่ถือเป็นของเหลือจากการโค่นต้นยางพาราทิ้งที่ไม่สามารถรีดน้ำยางได้อีก ซึ่งหากมีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลเพิ่มขึ้นในจังหวัดพัทลุงจริง ก็ย่อมต้องมีทั้งผู้ที่ได้รับผลประโยชน์และผู้ที่เกี่ยวข้องเสียผลประโยชน์ ดังนั้น เมื่อต้องตัดสินใจว่าจะยอมรับหรือปฏิเสธโรงไฟฟ้าชีวมวล ประชาชนจึงยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลในจังหวัดพัทลุง

สอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญกิจ เกียรพันธ์ (2557) ที่กล่าวไว้ว่า บุพปัจจัยของการยอมรับของชุมชนต่อโรงไฟฟ้าขนอม ทำการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีประชากร คือ ประชาชนในพื้นที่อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 405 คน ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้นำชุมชน 5 คน จากการศึกษาได้ผลการวิจัยดังนี้ การยอมรับโรงไฟฟ้าของชุมชนเกิดจากคนในชุมชนเห็นว่าโรงไฟฟ้าให้ประโยชน์แก่ชุมชนมาก ขณะที่เห็นว่าความเสี่ยงจากโรงไฟฟ้ามีน้อย คนในชุมชนเห็นว่าโรงไฟฟ้าให้ประโยชน์แก่ชุมชนมากก็ต่อเมื่อโรงไฟฟ้ามีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง การจัดตั้งกองทุนพัฒนามีการจัดสรรประโยชน์ให้แก่คนในชุมชนอย่างเป็นธรรม และผู้นำชุมชนขึ้นนำเป็นประโยชน์ต่อโรงไฟฟ้า สำหรับความเสี่ยงจากโรงไฟฟ้า ส่วนใหญ่มาจากการพูดคุยกันของชาวบ้านและข่าวสารที่ได้รับจากผู้นำชุมชน ดังนั้นความเสี่ยงดังกล่าวจะลดลงได้เมื่อผู้นำชุมชนขึ้นนำที่เป็นประโยชน์ต่อโรงไฟฟ้า และทางโรงไฟฟ้าใช้ความพยายามสื่อสารทางตรงให้คนในชุมชนเข้าใจและเชื่อใจในการทำงานของโรงไฟฟ้า

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีประเด็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

ในการศึกษาเรื่อง การยอมรับโรงไฟฟ้าชีวมวลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง พบว่า ประชาชนในจังหวัดพัทลุง มีความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังนั้น หากภาครัฐตัดสินใจที่จะเดินหน้าโรงไฟฟ้าชีวมวลเพิ่มอีกหนึ่งโรงไฟฟ้า ก็ควรเผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าชีวมวลให้ประชาชนได้ทราบมากขึ้น ถึงผลดีและผลเสียที่จะตามมา ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจบ้านเมือง และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยอาจจัดทำเป็นรูปแบบของสารคดี หรือเกร็ดความรู้ นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ (Social Media) ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด ตามช่วงเวลาต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนมีความรู้และมีความตื่นตัวเกี่ยวกับพลังงานชีวมวลที่เพิ่มมากขึ้น ทางตอนใต้ของประเทศไทย หรือภาคใต้ของประเทศไทย หรือการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ หนังสือพิมพ์ วารสาร โดยเนื้อหาในการเผยแพร่ควรจะนำเสนอเป็นบทความที่เข้าใจง่าย ไม่ใช่ศัพท์ทางวิชาการมากเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจได้ยาก ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ จะเป็นช่องทางหนึ่งในการเสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจให้กับประชาชน ถึงความจำเป็นในการนำพลังงานชีวมวลมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าในประเทศไทย รวมทั้งข้อดีและข้อเสียของโรงไฟฟ้าชีวมวล ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม ที่ประชาชนยังเข้าใจอยู่ไม่มากนัก นอกจากนี้ หน่วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเล็งเห็นถึงความสำคัญของโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นเป้าหมายในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวล เพื่อให้ประชาชนมาร่วมรับฟังนโยบาย การเดินเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้า การควบคุมการผลิตของบุคลากรในโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยควรจัดทำเป็นประจำและต่อเนื่องเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ทั้งนี้ปัญหาในการสร้างไฟฟ้าชีวมวลในประเทศไทยไม่ได้เกิดจากการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่เกิดจากความไม่พร้อมของประเทศไทย *ที่ยังขาดการพัฒนา* บุคลากรผู้มีความรู้ไม่มากนัก กฎหมายที่จะมารองรับการดำเนินการ รวมไปถึงการขาดความเชื่อมั่นจากประชาชนคนไทยอีกมาก เกี่ยวกับความโปร่งใสในการดำเนินงาน ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โครงการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวล ควรที่จะเปิดโอกาสให้ฝ่ายผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป ที่มีข้อสงสัยได้ซักถามในประเด็นต่างๆที่ไม่เข้าใจ พร้อมทั้งหาทางออกร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจจะช่วยลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อีกในอนาคต อีกทั้งยังควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐได้ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการทำงาน และยังเป็นการสร้าง ความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับประชาชนได้ในระดับหนึ่ง สิ่งสำคัญที่สุดในการเดินหน้าโรงไฟฟ้าชีวมวลที่มากขึ้นให้เกิดขึ้นใน

ประเทศไทยนั้น จะต้องได้รับการยอมรับจากประชาชน ซึ่งการยอมรับนั้นจะเกิดขึ้นได้นั้น เมื่อประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของรัฐบาล หากรัฐบาลสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้ เกิดกับประชาชนได้ การยอมรับก็จะเกิดตามมาอย่างแน่นอน

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน , 2561

กฤติยาพร วงษา. (2557), **อนาคตพลังงานไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กฤษฎา ปรีชาบริสุทธิ์กุล. (2553), **การศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของ**

โรงไฟฟ้าชีวมวลขนาดเล็กมาก ตำบลอุดมทรัพย์ จังหวัดนครราชสีมา.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, โครงการ

สหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการจัดการทรัพยากร.

กฤษณีย์ เพี้ยนศรี. (2546), **ฐานข้อมูลศักยภาพพลังงานจากชีวมวล**. (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, คณะ

วิศวกรรมศาสตร์.

ขวัญตา กิระวิสาสิก. (2542), **การยอมรับมาตรฐาน ISO 9000 ของพนักงานโรงงาน**

คอนกรีตผสมเสร็จ: กรณีศึกษาบริษัท ทีพีไอ คอนกรีต จำกัด. ภาค

นิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ขวัญหทัย อินแก้ว. (2554), **การพัฒนาแบบจำลองความเต็มใจยอมรับของประชาชนใน**

พื้นที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้า. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

**คู่มือการพัฒนาและการลงทุนผลิตพลังงานทดแทน ชุดที่4 กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์
พลังงาน .** คำนวันที่ 24 พฤศจิกายน 2562

จารุณี พิมมะรัตน์. (2554), **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าศึกษา**

กรณีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วม พระนครเหนือ ชุดที่

1. เอกสารวิชาการส่วนบุคคลหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง
รุ่นที่ 15.

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. (2529), รายงานการวิจัยการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่

ของเกษตรกรชาวเมืองจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย

สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ชาญกิจ เจียรพันธุ์. (2557), บุพปัจจัยของการยอมรับของชุมชนต่อโรงไฟฟ้าชนอม.

วารสารการวิจัยการพัฒนาการบริหาร, 7(1).

ดิษฐ์กร สิงห์ยะเมือง. (2547), การยอมรับบทบาทผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ:

ศึกษารณิ จังหวัดร้อยเอ็ด. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศาสตร

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ทรงกรต กาลพงษ์วาร (2544), การศึกษาความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อ

ประยุกต์กฎระเบียบสาธารณะสำหรับพัฒนาพลังงานชีวมวลใน

ประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562, จาก

http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/listprogram_th.asp?program=050.

นัยนา กรุดนาค. (2549), การยอมรับของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ใน

การนำการจัดการความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน. ภาคนิพนธ์

ปริญญาโทบริหารศาสตร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2550), การรับรู้ทางจริยธรรมและเปรียบเทียบความสัมพันธ์

ของการรับรู้ทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จาก archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2551/epg0551mk_ch2.pdf.

สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2562

